

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2018 ΕΩΣ 2021**

**ΕΡΓΟ «ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΦΑΡΜΑΣ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ ΣΤΟ ΤΕΜ. ΜΕ ΑΡ. 461, Φ/ΣΧ. 30/40Ε1 ΣΤΟΝ
ΔΗΜΟ ΝΟΤΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ - ΙΔΑΛΙΟΥ»**

1. Εισαγωγή

Η Έκθεση Πληροφοριών για το Έργο υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από τον Δήμο Ιδαλίου (Αρ. Φακ. Δ.Ο. 13/24 και ημερ. 21/05/2024), για αξιολόγηση.

Με βάση την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23, ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου εκ μέρους του κύριου του έργου σύμφωνα με το Έντυπο Πληροφοριών

Η παρούσα μελέτη αφορά αίτηση που υποβλήθηκε από τον κύριο Λοΐζο Λοΐζου με σκοπό την ανέγερση κτηνοτροφικής μονάδας αιγοπροβάτων σε κτηνοτροφική ζώνη (Γγ1) στον δήμο Νότιας Λευκωσίας - Ιδαλίου, της Επαρχίας Λευκωσίας.

Η μονάδα θα έχει δυναμικότητα 300 αιγοπροβάτων και η εκτροφή θα είναι εντατική, ακολουθώντας τις πρακτικές των σύγχρονων κτηνοτροφικών μονάδων. Τα ζώα θα τρέφονται με τριφύλλι, καλαμπόκι και κριθάρι και προορίζονται για παραγωγή γάλακτος. Το άρμεγμα θα γίνεται σε καθημερινή βάση στο αρμεκτήριο. Το γάλα θα συγκεντρώνεται σε δοχεία και θα φυλάσσεται σε θερμοκρασία μικρότερη των 5 βαθμών. Η μέση γαλακτοπαραγωγή αναμένεται να είναι 250-350 κιλά ανά πρόβατο, για μέση περίοδο αρμέγματος 170-230 ημέρες. Το παραγόμενο γάλα θα δίνεται σε τυροκομεία της ευρύτερης περιοχής.

Η κτηνοτροφική μονάδα θα περιλαμβάνει τους πιο κάτω χώρους:

- Υπόστεγα ζώων και αρμεκτήριο
- Βοηθητικοί χώροι και χώροι προσωπικού
- Υπόστεγο ζωοτροφών
- Χώρος Ψυγείων

Εντός του υπό μελέτη τεμαχίου υπάρχουν υφιστάμενα υποστατικά, τα οποία θα αποτελούν μέρος του έργου σε συνδυασμό με προσθήκες.

Η κατασκευή των υποστατικών θα γίνει με συμβατικές μεθόδους και υλικά, όπως μεταλλικό σκελετό με τοιχοποιία και οροφή από μονωτικά, μεταλλικά πάνελ. Η χρήση φυσικών πόρων θα είναι περιορισμένη.

Η περιοχή μελέτης χαρακτηρίζεται από ήπιο τοπογραφικό ανάγλυφο εδάφους. Το υψόμετρο κυμαίνεται γύρω στα 230 μέτρα. Η μονάδα θα ανεγερθεί σε Κτηνοτροφική Ζώνη όπου επιτρέπεται η εκτροφή ζώων και δε γειτνιάζει με οικιστική περιοχή. Στην ευρύτερη περιοχή υπάρχουν και άλλα κτηνοτροφικά υποστατικά.

Βόρεια της άμεσης περιοχής μελέτης βρίσκεται ο Δήμος Λατσιών - Γερίου, δυτικά συναντάται η βιομηχανική περιοχή Γερίου, 5,5 χλμ. νότια βρίσκεται ο Δήμος Νότιας Λευκωσίας - Ιδαίου και Νοτιοανατολικά η κοινότητα Ποταμιάς. Το προτεινόμενο έργο απέχει περίπου 1,5 χλμ. από την περιοχή Δικτύου Natura 2000: Άλυκος Ποταμός- Άγιος Σωζόμενος.

Η πρόσβαση στο έργο θα γίνεται από εγγεγραμμένο δρόμο, μη ασφαλτοστρωμένο.

Στον περιβάλλοντα χώρο δεν υπάρχουν μνημεία ιστορικής, πολιτιστικής και αρχαιολογικής σημασίας, διατηρητέα οικοδομήματα και δεν ενδέχεται καμία ύπαρξη γεωλογικής κληρονομιάς όπως απολιθώματα, γεώπαρκα, ορυκτά και πετρώματα. Επιπλέον, η περιοχή δεν εμπίπτει σε διαδρόμους διέλευσης αποδημητικών πτηνών στην Κύπρο.

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο και επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον σύμφωνα με τον κύριο του έργου

Στάδιο κατασκευής:

3.1. Βιοποικιλότητα: Στο εν λόγω τεμάχιο δε διαπιστώθηκε η ύπαρξη σημαντικών ειδών πανίδας και χλωρίδας. Οι επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον κατά τη φάση κατασκευής θα είναι μικρής έντασης, προσωρινές και τοπικές.

3.2. Ατμόσφαιρα: Εκπομπές αέριων ρύπων θα δημιουργηθούν από τη διακίνηση και φόρτωση/εκφόρτωση υλικών κατασκευής. Επομένως, δεν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις στην ποιότητα του αέρα κατά τη φάση κατασκευής.

3.3. Σφράγιση εδάφους: Η συνολική έκταση του τεμαχίου είναι 6460 τ.μ. ενώ η πλήρης σφράγιση του εδάφους ανέρχεται στα 1996 τ.μ..

3.4. Στερεά απόβλητα: Κατά την κατασκευή του έργου θα παράγονται περίπου 0,2κ.μ./ημέρα στερεά απόβλητα τα οποία θα αφορούν:

- Οικιακά απόβλητα από το προσωπικό του εργοταξίου. Σύμφωνα με βιβλιογραφικές αναφορές αυτά αναμένεται να ανέρχονται στο 1kg/ άτομο/ημέρα.
- Οικοδομικά υλικά που θα περισσεύουν ή θα απορριφθούν από τον επιβλέποντα μηχανικό.

3.5. Υγρά απόβλητα: Στον χώρο του εργοταξίου πρόκειται να τοποθετηθούν χημικές τουαλέτες τις οποίες θα διαχειρίζεται αδειοδοτημένη εταιρεία. Αναμένεται να παράγονται περίπου 0,5 κ.μ. υγρών αποβλήτων ανά ημέρα.

3.6. Θόρυβος: Αναμένεται να προκληθεί θόρυβος από τη λειτουργία των μηχανημάτων του εργοταξίου και τη διακίνηση των οχημάτων. Οι εργασίες κατασκευής θα περιορίζονται μόνο κατά τη διάρκεια του κανονικού ωραρίου εργαζομένων, επομένως δε θα διεξάγονται θορυβώδεις εργασίες κατά τις ώρες κοινής ησυχίας.

3.7. Οσμές: Δεν εκτιμάται καμία πηγή οσμών κατά την κατασκευή της μονάδας.

Στάδιο λειτουργίας:

3.8. Βιοποικιλότητα: Η κατασκευή του έργου δεν αναμένεται να έχει επίδραση στην χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής.

3.9. Ατμόσφαιρα: Ελάχιστη επίπτωση.

3.10. Σφράγιση εδάφους: Κατά το στάδιο λειτουργίας της μονάδας, δε θα επηρεαστεί περαιτέρω έκταση εδάφους.

3.11. Στερεά απόβλητα: Κατά τη λειτουργία του έργου θα παράγονται ποσότητες στερεών αποβλήτων τα οποία θα αφορούν:

- Νεκρά ζώα τα οποία θα παραδίδονται σε αδειοδοτημένη εταιρεία παραλαβής και αποτέφρωσής τους.
- Κοπριά από τους χώρους σταβλισμού. Η κοπριά θα τοποθετείται σε κατάλληλους χώρους αποθήκευσης, από οπλισμένο σκυρόδεμα, και στη συνέχεια θα διατίθεται ως εδαφοβελτιωτικό.
- Αστικά στερεά απόβλητα τα οποία θα συλλέγονται σε κάδους. Η αναμενόμενη ποσότητά τους υπολογίζεται σε 150 kg/έτος.

3.12. Υγρά απόβλητα: Αναμένεται ότι θα προκύπτουν υγρά απόβλητα από τις εγκαταστάσεις υγιεινής του προσωπικού. Για την επεξεργασία και διάθεση των υγρών αποβλήτων θα χρησιμοποιείται σύστημα σηπτικού, απορροφητικού λάκκου.

3.13. Θόρυβος: Θόρυβος θα οφείλεται στην κυκλοφορία των οχημάτων και στη λειτουργία των μηχανημάτων για τις εργασίες που θα εκτελούνται εντός της μονάδας και θα γίνεται αντιληπτή μόνο από το προσωπικό που θα βρίσκεται εντός του χώρου εργασίας.

3.14. Οσμές: Η λειτουργία της εγκατάστασης ενδέχεται να δημιουργήσει προβλήματα οσμών κατά τους χειρισμούς καθαρισμού και αναμόχλευσης της κοπριάς.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με τον κύριο του έργου

Στάδιο κατασκευής:

4.1. Τα μηχανοκίνητα οχήματα θα είναι τελευταίας τεχνολογίας, και χαμηλής στάθμης θορύβου και δονήσεων.

4.2. Κατασκευή στεγανού δαπέδου τοποθέτησης κοπριάς.

4.3. Η πλύση των μηχανημάτων που θα χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή (μπετονιέρες, αντλίες σκυροδέματος) θα γίνονται στα συνεργαζόμενα εργοστάσια σκυροδέματος.

Στάδιο λειτουργίας:

4.4. Τα μηχανήματα που θα είναι εγκατεστημένα στη μονάδα θα είναι τελευταίας τεχνολογίας, και χαμηλής στάθμης θορύβου και δονήσεων.

4.5. Αποφυγή ανάμιξης των στερεών κτηνοτροφικών αποβλήτων με νερά βροχής απευθείας ή μέσω απορροής από στέγες.

4.6. Συλλογή κοπριάς και τοποθέτησή της σε σωρούς, στον κατάλληλο χώρο αποθήκευσης από οπλισμένο σκυρόδεμα.

4.7. Διάθεση των νεκρών ζώων σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για παράδοση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης ζωικών αποβλήτων.

4.8. Τα στερεά, κλινικά απόβλητα (π.χ. χρησιμοποιημένες σύριγγες, χρησιμοποιημένα μπουκάλια φαρμάκων, γάζες κλπ) θα διατίθενται σε αδειοδοτημένες συλλέκτες κλινικών αποβλήτων για διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης κλινικών αποβλήτων.

4.9. Η λειτουργία της μονάδας θα συνάδει με τον περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμο.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται λόγω του ότι η εν λόγω αίτηση δε βρίσκεται εντός προστατευόμενης περιοχής του Δικτύου Natura 2000.

6. Διαβούλευση

Στα πλαίσια αξιολόγησης του έργου από την Περιβαλλοντική Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ότι το προτεινόμενο έργο χωροθετείται εντός Κτηνοτροφικής Ζώνης Γγ1 και σε περιοχή όπου υπάρχουν εγκατεστημένες άλλες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, δεν κρίθηκε αναγκαία η διαβούλευση με οποιοδήποτε Τμήμα / Υπηρεσία / Τοπική Αρχή για απόψεις.

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου και τις απόψεις των εμπλεκόμενων κρατικών Τμημάτων. Η Περιβαλλοντική Αρχή, αφού έλαβε υπόψη τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου, δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους όρους/προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Όρων που επισυνάπτεται.

Η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος και προτείνει τα χαρακτηριστικά του έργου και/ή τα μέτρα που προβλέπονται για να αποτραπούν ή να προληφθούν επιπτώσεις που σε άλλη περίπτωση θα ήταν σημαντικές και δυσμενείς στο περιβάλλον. Συγκεκριμένα, εξέτασε τα πιο κάτω κριτήρια:

1. Χαρακτηριστικά του έργου: Το Έργο αφορά την ανέγερση κτηνοτροφικής μονάδας δυναμικότητας 300 αιγοπροβάτων.

2. Τοποθεσία του έργου: Το Έργο χωροθετείται σε Κτηνοτροφική Ζώνη, Γγ1 και σε περιοχή όπου υπάρχουν εγκατεστημένες και άλλες κτηνοτροφικές μονάδες, στο τεμάχιο 461 (Φ/ΣΧ 30/40Ε1, τμήμα 11), στον Δήμο Νότιας Λευκωσίας-Ιδαλίου.
3. Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: Οι επιπτώσεις θα είναι περιορισμένες επειδή η μονάδα θα διαθέτει υποδομές οι οποίες θα εξασφαλίζουν ορθή διαχείριση των υγρών και στερεών αποβλήτων. Με εφαρμογή των όρων του Παραρτήματος θα επιτυγχάνεται η πρόληψη και αποτροπή επηρεασμού του περιβάλλοντος στην περιοχή.

Χρυστάλλα Καρακούσιη
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ. 02.10.011.003.001
23 Σεπτεμβρίου, 2024

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΕΡΓΟ «ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΦΑΡΜΑΣ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ ΣΤΟ ΤΕΜ. ΜΕ ΑΡ. 461, Φ/ΣΧ. 30/40^{Ε1} ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΝΟΤΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ - ΙΔΑΛΙΟΥ»

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Γενικοί Όροι

- 1.1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση.
- 1.2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
- 1.3. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο, το Τμήμα Περιβάλλοντος μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και οι οποίοι θα είναι υποχρεωτικοί για τον κύριο του έργου, χωρίς την απαίτηση οποιασδήποτε αποζημίωσης από την Κυπριακή Δημοκρατία.
- 1.4. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
- 1.5. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.
- 1.6. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής και λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
- 1.7. Ο κύριος του έργου να ενημερώνει τον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση ατυχήματος ή αμέλειας από τα οποία επηρεάζεται το περιβάλλον.
- 1.8. Σε περίπτωση οποιασδήποτε αλλαγής στο έργο π.χ. επέκταση, κατεδάφιση, αποξήλωση κ.λπ. και πριν την έναρξη οποιωνδήποτε εργασιών να ενημερώνεται το Τμήμα Περιβάλλοντος με σκοπό τη διερεύνηση εάν οι εργασίες που επίκεινται να διεκπεραιωθούν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 έως 2023.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο κατασκευής του έργου

- 2.1. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα επιφανειακά, υπόγεια ή παράκτια νερά οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπαίνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002

έως 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

2.2. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο Εργοταξίου, πριν την έκδοση άδειας οικοδομής, που να εφαρμόζεται κατά την κατασκευή του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης/απόρριψης αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών κ.λπ.) η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κ.λπ.. Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης.

2.3. Ο ιδιοκτήτης του έργου να διασφαλίζει ότι ο μελετητής έχει εκτιμήσει και υπολογίσει τις ποσότητες και τα είδη των αποβλήτων από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Κ.Κ.) κατά το στάδιο της μελέτης του έργου [Κανονισμός 5(1)(α), Κ.Δ.Π.112/2023].

2.4. Ο ιδιοκτήτης του έργου να διασφαλίζει ότι ο επιβλέπων μηχανικός κατά το στάδιο της εκτέλεσης του έργου, παρακολουθεί και προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες, ώστε να εφαρμοστεί το σχέδιο διαχείρισης των Α.Κ.Κ. σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 6, και τον ενημερώνει γραπτώς [Κανονισμός 5(1)(β)(i), Κ.Δ.Π.112/2023].

2.5. Ο ιδιοκτήτης του έργου να διασφαλίζει ότι ο επιβλέπων μηχανικός με την ολοκλήρωση του έργου, πιστοποιεί την ορθή διαχείριση των παραγόμενων Α.Κ.Κ., σύμφωνα με το σχέδιο διαχείρισης Α.Κ.Κ. και ενημερώνει με σχετικό έντυπο (ΚΔΠ 253/2023), το Ατομικό ή Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Κ.Κ., ανάλογα με την περίπτωση [Κανονισμός 5(1)(β)(ii), Κ.Δ.Π.112/2023].

2.6. Ο ιδιοκτήτης του έργου να διασφαλίζει [Κανονισμός 5(1)(γ)] ότι στις τεχνικές προδιαγραφές προκήρυξης ενσωματώνονται:

- i. οι όροι και οι απαιτήσεις των συμβολαίων ανάθεσης του έργου, ως αυτές διαμορφώθηκαν κατά το στάδιο της μελέτης του έργου.
- ii. το δελτίο ποσοτήτων της κοστολόγησης της διαχείρισης των παραγόμενων Α.Κ.Κ. και
- iii. δήλωση ότι το σχετικό ποσό για τη διαχείριση των παραγόμενων Α.Κ.Κ. καταβάλλεται, αφού προηγουμένως έχει πιστοποιηθεί από τον επιβλέποντα μηχανικό η ορθή διαχείριση των Α.Κ.Κ., ο οποίος επιβεβαιώνει παράλληλα και τα στοιχεία που παρέχονται από το Συλλογικό ή το Ατομικό, Σύστημα Διαχείρισης Α.Κ.Κ., ανάλογα με την περίπτωση, περιλαμβανομένων των υλικών που έχουν επαναχρησιμοποιηθεί σύμφωνα με το σχέδιο διαχείρισης Α.Κ.Κ. του έργου.

2.7. Ο ιδιοκτήτης του έργου, σε περίπτωση κατά την οποία μεταβιβάσει την ευθύνη διαχείρισης των Α.Κ.Κ. στον εργολήπτη, με σχετική σύμβαση που συνάπτει με αυτόν, να διασφαλίζει ότι [Κανονισμός 5(2)(α) και (β), Κ.Δ.Π.112/2023]:

- i. ο εργολήπτης που αναλαμβάνει την ευθύνη διαχείρισης των Α.Κ.Κ. να είναι εγγεγραμμένος σε Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Κ.Κ. ή διατηρεί και λειτουργεί Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Κ.Κ. και
- ii. κοστολογεί τη μεταβίβαση της ευθύνης διαχείρισης των Α.Κ.Κ..

2.8. Ο ιδιοκτήτης του έργου, σε περίπτωση κατά την οποία αναλαμβάνει ο ίδιος την ευθύνη διαχείρισης των Α.Κ.Κ., αναλαμβάνει, επιπροσθέτως και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις πρόνοιες του Κανονισμού 6 για τον παραγωγό Α.Κ.Κ./Εργολήπτης έργου [Κανονισμός 5(3), Κ.Δ.Π.112/2023].

2.9. Ο Παραγωγός αποβλήτων/Εργολήπτης να αποστέλλει το αργότερο μέχρι την ημερομηνία έναρξης της εκτέλεσης των εργασιών του έργου, γραπτή γνωστοποίηση έναρξης των εργασιών αυτού, με σχετικό έντυπο (Κ.Δ.Π. 214/2023) στο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Κ.Κ. στο οποίο συμμετέχει ή στο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Κ.Κ. που διατηρεί και λειτουργεί και να την κοινοποιεί παράλληλα στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος [Κανονισμός 6(1)(α), Κ.Δ.Π.112/2023].

2.10. Πριν από την έναρξη της εκτέλεσης του έργου, ο Εργολήπτης να ετοιμάζει και υποβάλλει στο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Κ.Κ. στο οποίο συμμετέχει ή στο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Κ.Κ. που διατηρεί και λειτουργεί, σχέδιο διαχείρισης Α.Κ.Κ., με σχετικό έντυπο (Κ.Δ.Π. 252/2023), για την ορθότητα του οποίου έχει την πλήρη ευθύνη [Κανονισμός 6(1)(β), Κ.Δ.Π.112/2023].

2.11. Πριν από την έναρξη της εκτέλεσης του έργου ο Εργολήπτης να συνάπτει συμφωνία με αδειοδοτημένη μονάδα διαχείρισης Α.Κ.Κ. για παραλαβή και διαχείριση των αποβλήτων που θα παραχθούν [Κανονισμός 6(1)(β)(ν), Κ.Δ.Π.112/2023].

2.12. Ο Εργολήπτης να διατηρεί στο εργοτάξιο αντίγραφο του επικαιροποιημένου Σχεδίου Διαχείρισης των Α.Κ.Κ., το οποίο υποβλήθηκε στο Σύστημα Διαχείρισης Α.Κ.Κ., το οποίο φέρει τη σφραγίδα του συστήματος και την ημερομηνία υποβολής του [Κανονισμός 6(1)(γ), Κ.Δ.Π.112/2023]. Επίσης αποστέλλει αντίγραφο του Σχεδίου Διαχείρισης στον Επιβλέποντα Μηχανικό.

2.13. Ο Εργολήπτης να οργανώνει ή συμμετέχει σε Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Κ.Κ. ή διατηρεί και λειτουργεί Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Κ.Κ. [Κανονισμός 6 (3), Κ.Δ.Π.112/2023] και καταβάλλει το σχετικό τέλος εγγραφής και συμμετοχής καθώς και το τέλος εξέτασης του Σχεδίου Διαχείρισης για κάθε έργο.

2.14. Ο Εργολήπτης να χρησιμοποιεί κατά προτεραιότητα τα υλικά που έχουν ετοιμαστεί για επαναχρησιμοποίηση και τα ανακυκλωμένα υλικά στο έργο, τα οποία πληρούν τις σχετικές ευρωπαϊκές τεχνικές προδιαγραφές και τις σχετικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας [Κανονισμός 6(1)(ε), Κ.Δ.Π.112/2023].

2.15. Ο Εργολήπτης, στην περίπτωση κατά την οποία ο όγκος των Α.Κ.Κ. που εκτιμάται ότι θα παραχθεί υπερβαίνει τα τριακόσια κυβικά μέτρα (300 m^3), να διενεργεί στο εργοτάξιο χωριστή συλλογή τουλάχιστον για το ξύλο, για τα ανόργανα κλάσματα (σκυρόδεμα, τούβλα, πλακάκια, κεραμικά και πέτρα), για τα μέταλλα, για το γυαλί, για τα πλαστικά και για το γύψο [Κανονισμός 6(1)(β)(iv), Κ.Δ.Π.112/2023].

2.16. Ο Εργολήπτης, μπορεί να επεξεργάζεται στον χώρο εργοταξίου στον οποίο γίνεται προσωρινή αποθήκευση αποβλήτων, μη επικίνδυνα Α.Κ.Κ. με κωδικούς 17 01 01, 17 01 02, 17 01 03, 17 01 07, 17 03 02, 17 05 04 και 17 05 06, με τη χρήση σπαστήρα, κόσκινου ή μηχανήματος άλεσης ασφάλτου μόνο σε περίπτωση κατά την οποία φορέας διαχείρισης είναι κάτοχος πιστοποιητικού καταχώρισης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων για επεξεργασία στον χώρο παραγωγής των αποβλήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του Νόμου και νοουμένου ότι η εν λόγω επεξεργασία αφορά

αποκλειστικά τα απόβλητα του έργου για το οποίο λειτουργεί το εργοτάξιο [Κανονισμός 7(1), Κ.Δ.Π.112/2023].

2.17. Ο Εργολήπτης σε περίπτωση κατά την οποία ο χώρος εργοταξίου χωροθετείται εκτός του χώρου στον οποίο εκτελείται το έργο ή σε περίπτωση κατά την οποία συνορεύει με τον χώρο στον οποίο εκτελείται το έργο, μπορεί να εξασφαλίσει έγκριση του χώρου εργοταξίου από την αρμόδια αρχή τοπικής διοίκησης με σχετικό έντυπο (Κ.Δ.Π. 215/2023). Νοείται ότι, ο χώρος εργοταξίου δεν δύναται να βρίσκεται εκτός των διοικητικών ορίων του δήμου ή της κοινότητας στον οποίο εκτελείται το έργο [Κανονισμός 7(2), Κ.Δ.Π.112/2023].

2.18. Ο Εργολήπτης μπορεί να διαχειριστεί (συλλέξει/μεταφέρει ή επεξεργαστεί επί τόπου τα καθαρά Α.Κ.Κ.) ο ίδιος απόβλητα μόνο αν κατέχει ανάλογο Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων.

Σε περίπτωση που δε θα τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Κατόχους Πιστοποιητικού για τη συλλογή και μεταφορά των ρευμάτων αποβλήτων που θα προκύψουν από το έργο, οι οποίοι θα τα μεταφέρουν σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις επεξεργασίας Α.Κ.Κ.. Κατά την παράδοση των Αποβλήτων στην Εγκατάσταση ο Φορέας Διαχείρισης της εγκατάστασης των αποβλήτων υπογράφει το Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης. Ο μεταφορέας παραδίδει το ροζ στέλεχος σε αυτόν και στη συνέχεια ο Φορέας Διαχείρισης έχει την ευθύνη να επιστρέψει πλήρως συμπληρωμένο και υπογραμμένο αντίγραφο του Εντύπου, στον Παραγωγό του αποβλήτου εντός τριών ημερών από την ημερομηνία παραλαβής τους.

2.19. Ο Εργολήπτης να διασφαλίζει την μεταφορά των παραγομένων αποβλήτων σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση σύμφωνα με τον όρο 2.11.

2.20. Σε περίπτωση που τα παραγόμενα χώματα και πέτρες δε θα επεξεργαστούν στον χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και:

- i. πρέπει να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση Α.Κ.Κ. από κατόχους Πιστοποιητικού, καταχωρημένους στο μητρώο Διαχειριστών Αποβλήτων για Συλλογή-Μεταφορά.
- ii. Εναλλακτικά τα παραγόμενα Α.Κ.Κ. (συμπεριλαμβανομένων και των καθαρών χωμάτων που δεν προέρχονται από ρυπασμένες περιοχές και δεν περιέχουν επικίνδυνες ουσίες) μπορούν να αξιολογούνται από διαπιστευμένο εργαστήριο και εφόσον τηρούν το Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο CYS EN 13242:2002+A1:2007 ή τηρούν το περί του Καθορισμού των Επίπεδων των Βασικών Απαιτήσεων Ορισμένων Προϊόντων Δομικών Κατασκευών Διάταγμα του 2011 (Κ.Δ.Π. 164/2011) και φέρουν έγγραφα Δήλωσης Επιδόσεων μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη συγκεκριμένη χρήση που καθορίζεται στο πρότυπο και δε θεωρούνται απόβλητα.

Για την ορθή εφαρμογή των πιο πάνω, καλούνται οι άμεσα εμπλεκόμενοι (Ιδιοκτήτης έργου ή/και Εργολήπτης) να αποτείνονται στις αρμόδιες αρχές (Τεχνικές υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών) για περισσότερες πληροφορίες προκειμένου να διασφαλίσουν την καταλληλότητα των προϊόντων τους, σύμφωνα με τα σχετικά πρότυπα με βάση την ισχύουσα Νομοθεσία. Σημειώνεται ότι οι κάτοχοι

Κινητού Σπαστήρα κατά την επεξεργασία των καθαρών Α.Κ.Κ. ή/και καθαρών χωμάτων έχουν υποχρέωση να εκδίδουν σήμανση CE σύμφωνα με το άρθρο 4 («...ο κατασκευαστής καταρτίζει δήλωση απόδοσης όταν το εν λόγω προϊόν διατίθεται στην αγορά») του Κανονισμού 305/2011/ΕΕ από τη στιγμή που υπάρχουν Εθνικές διατάξεις και δεν μπορεί να παρεκκλίνει εφαρμόζοντας το άρθρο 5 του ίδιου κανονισμού.

2.21. Ο Εργολήπτης να υπογράψει το σχετικό **Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης** (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο από την εγκατάσταση που παρέλαβε τα απόβλητα με την υπογραφή του Φορέα Εκμετάλλευσης.

Τα αντίγραφα θα πρέπει να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Επιβλέποντα Μηχανικό του έργου για την πιστοποίηση της ορθής διαχείρισης των παραγόμενων Α.Κ.Κ., σύμφωνα με τον κανονισμό 5(1)(β)(ii) (Κ.Δ.Π.112/2023) ή όποτε του ζητηθούν.

2.22. Οι εργασίες συλλογής και μεταφοράς αμιαντούχων αποβλήτων να εκτελούνται από κάτοχο έγκυρου Πιστοποιητικού Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που να περιλαμβάνει κωδικούς αποβλήτων που προκύπτουν από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις ή άλλες δραστηριότητες και που εμπίπτουν στην Κατηγορία Αποβλήτων 1706 για «Μονωτικά Υλικά και Υλικά Δομικών Κατασκευών που περιέχουν Αμίαντο», με βάση το περί Αποβλήτων (Κατάλογος Αποβλήτων) Διάταγμα του 2020.

2.23. Ο Παραγωγός/Εργολήπτης να εξασφαλίσει συμφωνία συνεργασίας καθόλη τη διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών, με αδειοδοτημένη εγκατάσταση αξιοποίησης ή διάθεσης των αμιαντούχων υλικών πριν την έναρξη του έργου την οποία θα κοινοποιήσει στον Ιδιοκτήτη του έργου και στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος πριν την έναρξη των εργασιών του.

2.24. Σύμφωνα με το περί Αποβλήτων (Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων) Διάταγμα του 2020 (Κ.Δ.Π. 312/2020), κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο είναι παραγωγός ή/και κάτοχος επικινδύνων αποβλήτων υποχρεούνται όπως εγγραφεί στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) για όλες τις δραστηριότητες του και να δηλώνει τα στοιχεία για τη διαχείριση αποβλήτων του ηλεκτρονικά, μέχρι την 31^η Μαρτίου κάθε έτους, για το προηγούμενο έτος.

2.25. Σε περίπτωση που ο Εργολήπτης θα προχωρήσει σε μεταφορά και διάθεση των αποβλήτων που περιέχουν αμίαντο σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις του εξωτερικού τότε να εξασφαλιστεί εκ των προτέρων Έγκριση από τον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος και να ακολουθήσει τις απαιτούμενες πρόνοιες της Σύμβασης της Βασιλείας και των Ευρωπαϊκών Κανονισμών 1013/2006/ΕΚ και 1418/2007/ΕΚ, σχετικά με τη διασυνοριακή μεταφορά επικινδύνων αποβλήτων και των εκάστοτε τροποποιήσεων τους.

2.26. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών υλοποίησης του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά επικινδύνων) στο έδαφος, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε Αρμόδιες Αρχές.

2.27. Απαγορεύεται η αποθήκευση υλικών εκτός των εργοταξίων. Η αποθήκευση των υλικών κατασκευής και των μηχανημάτων να γίνεται αποκλειστικά εντός των εργοταξιακών χώρων.

2.28. Απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη απόρριψη αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στον χώρο του έργου ή γύρω από αυτόν.

2.29. Να υπάρχει εύκολη πρόσβαση σε όλα τα σημεία του έργου για τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

2.30. Τα απόβλητα από τις διάφορες εργασίες κατασκευής και συντήρησης του εξοπλισμού, (μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, χρώματα, διαλύτες, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων ή από τυχόν διαρροές κ.ά.) να αποθηκεύονται προσωρινά, σε κατάλληλα στεγανά δοχεία που να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο εντός των ορίων της ανάπτυξης, στον οποίο θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση, με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένα από τις καιρικές συνθήκες. Στη συνέχεια, να παραδίδονται χωρίς καθυστέρηση σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για μετέπειτα διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τους Περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2022.

2.31. Σε περίπτωση που θα προκύψουν άχρηστα αδρανή υλικά από τις εργασίες κατασκευής του προτεινόμενου έργου, να συλλεχθούν και να παραδοθούν σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2022. Να γίνει προσπάθεια επίτευξης μηδενικού χωματουργικού ισοζυγίου κατά τη διάρκεια των χωματουργικών εργασιών της φάσης κατασκευής του έργου.

2.32. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης. Για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τη δημιουργία σκόνης προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα, όπως:

- Να υπάρχει πρόγραμμα δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
- Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από/προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορητών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
- Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
- Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
- Οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρυμένων με αιωρούμενα σωματίδια.
- Μείωση κατά το δυνατόν των αποθέσεων υλικών σε/από σωρούς και η εναπόθεση/απόσπασση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
- Οι εξατμίσεις των μηχανημάτων να είναι στραμμένες μακριά από το έδαφος.

2.33. Υγρά τα οποία είναι αποθηκευμένα στο εργοτάξιο (π.χ. μηχανέλαια, καύσιμα κ.λπ.) και που θα μπορούσαν να διαρρεύσουν στο περιβάλλον, να φυλάσσονται σε κατάλληλα δοχεία και να περιβάλλονται από δεύτερη δεξαμενή, ελάχιστης χωρητικότητας 110% της μέγιστης χωρητικότητας των πρωτογενών, της οποίας η βάση και τα τοιχώματα να είναι αδιαπέραστα από νερό,

πετρελαιοειδή και άλλα μηχανέλαια. Η δεύτερη δεξαμενή δεν πρέπει να έχει βάνια εξυδάτωσης των όμβριων υδάτων.

2.34. Ο μηχανικός εξοπλισμός που θα χρησιμοποιηθεί, πρέπει να είναι σύμφωνος με τις πρόνοιες των περί Βασικών Απαιτήσεων (Εκπομπή Θορύβου στο Περιβάλλον από Εξοπλισμό προς Χρήση σε Εξωτερικούς Χώρους) Κανονισμών του 2003 έως 2014.

2.35. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής πρέπει να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας των εργαζομένων.

2.36. Οι ρύποι που θα εκπέμπονται από τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο στάδιο της κατασκευής, να μην υπερβαίνουν τα όρια τα οποία προβλέπουν οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα Νόμοι του 2010 έως 2020 και οι σχετικοί Κανονισμοί Κ.Δ.Π. 327/2010 και 37/2017.

2.37. Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια της διαμόρφωσης του χώρου του έργου να συντηρούνται ορθά, σε τακτικά χρονικά διαστήματα και να μην παρουσιάζουν οποιοσδήποτε διαρροές καυσίμων ή μηχανέλαιων.

2.38. Κατά το στάδιο κατασκευής δεν θα πρέπει να υπάρχουν δυνητικά ρυπογόνα υλικά ή απόβλητα εκτεθειμένα στα όμβρια ύδατα.

2.39. Να γίνεται χρήση διαπερατών υλικών και επιφανειών για αποφυγή σφράγισης του εδάφους και διατήρηση της συνδετικότητας μεταξύ επιφάνειας της γης και εδάφους.

2.40. Η κατασκευή της κτηνοτροφικής μονάδας θα πρέπει να επιτρέπει την ορθή εφαρμογή των προνοιών των περί της Υγείας των Ζώων Νόμων του 2001 έως 2020, των περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμων του 1994 έως 2022, καθώς και των σχετικών Διαταγμάτων τους.

2.41. Ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο μετά την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου

3.1. Απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη απόρριψη αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στον χώρο του έργου ή γύρω από αυτόν.

3.2. Η κοπριά θα πρέπει να συλλέγεται και απομακρύνεται τακτικά από τους χώρους ενσταβλισμού και θα πρέπει να διατίθεται με ένα ή και συνδυασμό των τριών ακόλουθων τρόπων:

α) Διάθεση της κοπριάς ως εδαφοβελτιωτικό:

Αφού γίνει η συλλογή της κοπριάς, θα πρέπει να τοποθετείται σε σωρούς, σε κατάλληλο χώρο αποθήκευσης (πλατφόρμα από οπλισμένο σκυρόδεμα) που να καλύπτει τις ανάγκες αποθήκευσης ποσότητας κοπριάς που προκύπτει σε διάστημα έξι μηνών. Στον χώρο αυτό θα πρέπει να υπάρχει προστατευτικός τοίχος στις δύο ή τρεις πλευρές με ύψος 1,50 μέτρων. Η πλατφόρμα θα πρέπει να είναι στεγανή, ώστε να αποτρέπεται η διαρροή ρύπων μέσω έκπλυσης από τα όμβρια ύδατα προς

τα υπόγεια ή/και τα επιφανειακά νερά και το έδαφος. Τυχόν απορροές/εκπλύσεις υγρών αποβλήτων θα πρέπει να οδηγούνται σε στεγανή δεξαμενή για εξάτμισή τους. Η δεξαμενή αυτή θα πρέπει να διαστασιοποιηθεί κατάλληλα ώστε να έχει τέτοια χωρητικότητα, ώστε να μπορεί να δέχεται όλες τις ποσότητες απορροών χωρίς να υπερχειλίζει, λαμβάνοντας υπόψη τη μέση ετήσια βροχόπτωση και εξάτμιση της περιοχής. Οι σωροί της κοπριάς θα πρέπει να σκεπάζονται κατά την περίοδο βροχοπτώσεων (Οκτωβρίου-Απριλίου).

Η αποθήκευση θα πρέπει να γίνεται για περίοδο τριών μηνών, ώστε η κοπριά να χωνεύεται (κομποστοποιείται) και στη συνέχεια να μπορεί να χρησιμοποιείται ως εδαφοβελτιωτικό, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής. Η μεταφορά της κοπριάς θα πρέπει να γίνεται με κατάλληλο φορτηγό όχημα, ώστε να αποφεύγεται διαφυγή στο περιβάλλον οποιασδήποτε ποσότητας.

β) Διάθεση της κοπριάς για κομποστοποίηση ή συγκομποστοποίηση:

Επίσης, η κοπριά μπορεί να χρησιμοποιείται ή διατίθεται για κομποστοποίηση ή συγκομποστοποίηση. Σε αυτή την περίπτωση η πλατφόρμα προσωρινής αποθήκευσης, η οποία θα πρέπει να είναι κατασκευασμένη από μπετόν, θα πρέπει να καλύπτει τις ανάγκες αποθήκευσης ποσότητας κοπριάς που παράγεται σε διάστημα 15 ημερών. Στον χώρο αυτό θα πρέπει να υπάρχει προστατευτικός τοίχος στις δύο ή τρεις πλευρές με ύψος 1,50 μέτρων. Τυχόν απορροές/εκπλύσεις υγρών αποβλήτων θα πρέπει να οδηγούνται σε στεγανοποιημένη δεξαμενή για εξάτμισή τους ή/και λίπανση των δέντρων που θα φυτευτούν περιμετρικά στις εγκαταστάσεις της κτηνοτροφικής μονάδας.

γ) Διάθεση της κοπριάς σε αδειοδοτημένους σταθμούς επεξεργασίας αποβλήτων:

Τέλος, η κοπριά μπορεί να διατίθεται σε αδειοδοτημένο σταθμό επεξεργασίας αποβλήτων, μετά από γραπτή συμφωνία που θα συναφθεί με τον διαχειριστή του σταθμού και η οποία θα πρέπει να κοινοποιηθεί στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος. Σε αυτή την περίπτωση, η πλατφόρμα προσωρινής αποθήκευσης, η οποία θα πρέπει να είναι κατασκευασμένη από μπετόν, θα πρέπει να καλύπτει τις ανάγκες αποθήκευσης ποσότητας κοπριάς που προκύπτει σε διάστημα 15 ημερών.

3.3. Η πλατφόρμα κοπριάς θα πρέπει να είναι στεγανή και να βρίσκεται σε απόσταση τουλάχιστον 30 μέτρων από το πλησιέστερο εγγεγραμμένο υδατόρεμα και στην είσοδο της να διαθέτει σχάρα συλλογής των όμβριων υδάτων που να καταλήγει σε στεγανή δεξαμενή.

3.4. Ουδεμία ποσότητα απορροών που θα προκαλούνται από βροχοπτώσεις και που περιέχουν κοπριές ή άλλα απόβλητα να διαφεύγουν από τον χώρο των κτηριακών εγκαταστάσεων της κτηνοτροφικής μονάδας. Τυχόν απορροές που δημιουργούνται σε μη στεγασμένες επιφάνειες να συλλέγονται και μεταφέρονται σε στεγανή δεξαμενή για εξάτμιση και για άρδευση των δέντρων τα οποία θα φυτευτούν περιμετρικά.

3.5. Οι στεγανές δεξαμενές και τα έργα διαχείρισης και αποθήκευσης των ρυπασμένων όμβριων υδάτων θα πρέπει να διαστασιοποιηθούν ώστε να έχουν επαρκείς διαστάσεις και να αποφεύγονται οι υπερχειλίσεις λαμβάνοντας υπόψη την βροχόπτωση στην περιοχή και τη συχνότητα αδειάσματος/χρήσης του νερού.

3.6. Τα ξεπλύματα (υγρά απόβλητα) από το πάτωμα του αρμεκτηρίου, τη μηχανή αρμέγματος και το ψυγείο γάλακτος θα πρέπει, αφού πρώτα αναμειχθούν, να διοχετεύονται σε στεγανοποιημένη

δεξαμενή αποξήρανσης για εξάτμιση ή να χρησιμοποιούνται για μερική άρδευση ή λίπανση δέντρων που βρίσκονται στην κτηνοτροφική μονάδα. Στην περίπτωση που τα ξεπλύματα από τους χώρους/πάτωμα του αρμεκτηρίου διαχωρίζονται από τα ξεπλύματα από τη μηχανή αρμέγματος και τα ξεπλύματα από το ψυγείο γάλακτος, τότε τα πρώτα θα πρέπει να διατίθενται για μερική άρδευση/λίπανση, ενώ τα δεύτερα μπορούν, αφού αναμειχθούν, να διατίθενται σε απορροφητικό λάκκο εφόσον η συνολική ποσότητά τους δεν υπερβαίνει τα δύο κυβικά μέτρα την ημέρα και η συγκέντρωσή τους σε βιοχημικά απαιτούμενο οξυγόνο BOD₅ δεν ξεπερνά τα 300 mg/L, καθώς και η συγκέντρωσή τους σε χημικά απαιτούμενο οξυγόνο COD δεν ξεπερνά τα 600 mg/L. Τέλος, αυτά μπορούν να διατίθενται σε αδειοδοτημένο σταθμό επεξεργασίας αποβλήτων, αφού πρώτα αποθηκεύονται προσωρινά σε στεγανή, κλειστή δεξαμενή.

3.7. Τα νεκρά ζώα να τοποθετούνται σε στεγανό, σκεπασμένο χώρο εντός της κτηνοτροφικής μονάδας, έτσι ώστε να μη δημιουργούν προϋποθέσεις ρύπανσης των νερών και του εδάφους και να διατίθενται σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης ζωικών αποβλήτων.

3.8. Όλες οι ποσότητες στερεών καθώς και επικίνδυνων αποβλήτων, να τυγχάνουν διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2022, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

3.9. Τα μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά κ.ά. που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων ή από τυχόν διαρροές, να συλλέγονται σε κατάλληλα δοχεία τα οποία να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές. Ακολούθως, η συλλογή/μεταφορά των αποβλήτων να γίνεται από Συλλέκτες/Μεταφορείς που είναι καταχωρημένοι στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που συλλέγουν/μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2022, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Τα οχήματα συλλογής/μεταφοράς να περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό καταχώρισης και να διασφαλιστεί ότι μπορούν να μεταφέρουν τα συγκεκριμένα απόβλητα με τους σχετικούς εξαψήφιους κωδικούς βάσει του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων.

3.10. Τα στερεά, κλινικά απόβλητα (π.χ. χρησιμοποιημένες σύριγγες, χρησιμοποιημένα μπουκάλια φαρμάκων) θα πρέπει να διατίθενται σε αδειοδοτημένους συλλέκτες κλινικών αποβλήτων για διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης κλινικών αποβλήτων.

3.11. Η μεταφορά των αποβλήτων (κομποστοποιημένης ή μη κοπριάς) να γίνεται με κλειστά φορτηγά οχήματα ή βυτιοφόρα.

3.12. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα επιφανειακά, υπόγεια ή παράκτια νερά οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 έως 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

3.13. Τα λύματα από το προσωπικό θα πρέπει να συλλέγονται και να διοχετεύονται σε στεγανή δεξαμενή και στη συνέχεια να οδηγούνται σε απορροφητικό λάκκο.

3.14. Γίνεται εισήγηση όπως τα όμβρια ύδατα από τα στέγαστρα των χώρων ενσταβλισμού συλλέγονται και διοχετεύονται σε δεξαμενή προσωρινής αποθήκευσης, από όπου θα μπορούν να διοχετεύονται για άρδευση.

3.15. Απαγορεύεται η διάθεση ακατάλληλου γάλακτος σε επιφανειακά νερά ή στο έδαφος ή στο υπέδαφος.

3.16. Σε περίπτωση που θα εγκατασταθεί ηλεκτρογεννήτρια στις εγκαταστάσεις, απαγορεύεται η διαρροή πετρελαιοειδών στο έδαφος. Η δεξαμενή πετρελαίου της ηλεκτρογεννήτριας θα πρέπει να περιβάλλεται από δεύτερη δεξαμενή, ελάχιστης χωρητικότητας 110% της μέγιστης χωρητικότητας της πρωτογενούς, της οποίας η βάση και τα τοιχώματα να είναι αδιαπέραστα από νερό, πετρελαιοειδή και άλλα μηχανέλαια. Η δεύτερη δεξαμενή δεν πρέπει να έχει βάνα εξυδάτωσης των όμβριων υδάτων.

3.17. Η λειτουργία της κτηνοτροφικής μονάδας θα πρέπει να επιτρέπει την ορθή εφαρμογή των προνοιών των περί της Υγείας των Ζώων Νόμων του 2001 έως 2020, των περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμων του 1994 έως 2020, καθώς και των σχετικών Διαταγμάτων τους (Κ.Δ.Π. 82/2002). Πέραν των Νομοθεσιών αυτών θα πρέπει κατά τη λειτουργία της κτηνοτροφικής μονάδας να πληρούνται και να εφαρμόζονται οι πρόνοιες των Ευρωπαϊκών Κανονισμών που αφορούν την Υγιεινή Παραγωγή Τροφίμων.

3.18. Γίνεται εισήγηση όπως γίνει δενδροφύτευση περιμετρικά του χώρου των εγκαταστάσεων όπου αυτό είναι εφικτό, με διπλή συστάδα τοπικών δένδρων και θάμνων, κατά προτίμηση ξηρανθεκτικών. Η επιλογή των φυτών να γίνεται με την καθοδήγηση του Τμήματος Δασών και να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για εγκατάσταση των φυτών.

3.19. Οι κτηριακές εγκαταστάσεις να συμμορφώνονται με τις πρόνοιες των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής απόδοσης των Κτιρίων Νόμων του 2006 έως 2020 (Απαιτήσεις Ελάχιστης Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίου) Διατάγματος του 2020 (Κ.Δ.Π. 121/2020).

3.20. Αναφορικά με τα συστήματα ψύξης και κλιματισμού που θα βρίσκονται στην εγκατάσταση, ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες των περί Εκπομπών Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Συγκράτηση, Πρόληψη και Μείωση) Νόμων του 2016 και 2017, καθώς και των Κανονισμών Κ.Δ.Π. 335/2018 που προκύπτουν από αυτούς (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό).

3.21. Όσον αφορά τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια (λαμπτήρες, θερμαντήρες χώρου, θερμαντήρες νερού και άλλος ηλεκτρικός και ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός) που θα τεθούν σε λειτουργία, συστήνεται όπως αυτά είναι υψηλής ενεργειακής τάξης, ενώ θα πρέπει να συνάδουν με τις απαιτήσεις του περί Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεδόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 και των σχετικών μέτρων εφαρμογής.

3.22. Για κάλυψη των αναγκών της ανάπτυξης γίνεται εισήγηση για χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (π.χ. ηλιακά πλαίσια για παραγωγή ζεστού νερού, φωτοβολταϊκά πλαίσια για την παραγωγή ηλεκτρισμού).

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Όροι για την αποξήλωση του έργου

- 4.1. Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.
- 4.2. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες αποξήλωσης θα περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα κτηματικά σχέδια που υπάρχουν στην Έκθεση Πληροφοριών. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.
- 4.3. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:
- Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία του.
  - Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση / διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ, 2024